

Can Serra (Coaner)

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Nucli de Coaner. Demarcació de Coaner
Emplaçament	Ctra. C-55, sortida 17 i prendre camí de Coaner (a la fàbrica Jover). Seguir uns 2 km
Alçada:	379

Coordenades:

Latitud:	41.83268
Longitud:	1.71339
UTM Est (X):	393166
UTM Nord (Y):	4631999

Classificació

Número de fitxa	08229 - 411
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVI-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 159)
Data aprovació:	dc., 20/01/2010 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	3221201CG9332S0001QA
Fitxes associades:	
Castell de Coaner	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, emplaçada al costat del castell de Coaner, a la part alta d'un turó que s'aixeca vora la riera de Coaner. El conjunt conta d'un cos residencial de planta irregular, amb planta baixa més dos pisos, més dos grups de coberts aïllats: un a migdia (denominat en el Catàleg de Masies com a masoveria de can Serra) i un altre a ponent. La torre del castell queda al centre d'aquestes tres edificacions. El cos residencial de la masia s'assenta sobre un terreny amb desnivell, ja al vessant est del turó. És una edificació irregular i formada en múltiples fases constructives. El nucli originari es troba en una estança de 6 x 6 metres situada a l'angle nord-oest. Aleshores hi havia un portal adovellat a la façana nord que encara és visible. D'aquí la casa s'expandí cap a llevant i posteriorment cap a migdia. En les diverses fases la casa ha tingut diferents portals d'entrada. Actualment la façana principal, encarada a migdia, és força irregular, amb un portal rematat amb arc escarser i diverses finestres als pisos superiors. Algunes conserven llindes i brancals de pedra, però d'altres han estat modificades. La façana de llevant té un aspecte auster, gairebé de muralla, amb dues arcades a la part inferior. El parament és de maçoneria, actualment a pedra vista, i les finestres es concentren als nivells superiors, en l'últim pis en forma de petites galeries allargades. L'interior de la casa ha conservat força bé la tipologia tradicional, sobretot a la planta baixa, on es conserva el celler i tres tines. Contra el que es podria esperar pel fet de ser l'hereva del castell, en general can Serra és una masia força humil i sense elements arquitectònics sumptuosos. Pel que fa al cobert del sud, hi havia el galliner, corts, pallissa, estable i femer. Els coberts de ponent corresponien a uns corrals on es guardava el ramat de la casa.

Observacions:

Informació oral facilitada per Isidre Rossell Oliva

Història

Al segle XVI el castell de Coaner estava ja sota el domini dels ducs de Cardona i va anar perdent pes fins que, al segle XVII, va deixar d'habitar-se. Com succeí en molts altres casos, entorn del segle XVI sorgí al costat del castell un mas aixecat pels que n'havien estat els castlans. Aquest nou mas és el de can Serra, que a mitjans de segle XVI formava part de les possessions del mas Soler Nou, situat molt a prop i que tenia també una gran quantitat de terres i altres masos. El propietari era Joan Solernou, que el 1550 va donar en casament la seva filla Constança Solernou a Narcís Torras de Serrateix i, com a dot, li va cedir a més del mas del castell els de Bertran, la Coma i Podades. D'aquesta manera l'heretat va quedar dividida i es va estalviar de pagar impostos molt elevats (COMAS, 2010). Aquesta és la parella fundadora de la nissaga de can Serra. A partir d'aquí els propietaris de la masia disposen de l'arbre genealògic de la família. L'hereu d'aquest matrimoni fou Francesc Torras Solernou (1557-1599), i l'hereu d'aquest Francesca Torras Riera (1582-1632). Per falta de descendència l'heretat passà a un fill de cosí, Isidre Serra (1630-1712). Però a la següent generació el cognom es tornà a canviar pel de Rossell, ja que l'hereu fou el fill de Margarida Serra casada el 1652 amb Antoni Rossell, de Cardona. Els següents hereus foren Ramon Rossell Serra (1657-1736), Joan Rossell Altamís (1691-1764), Ramon Rossell Claret (1729-1809), Josep Rossell Matamala (1762-1821), Valentí Rossell Pujols (1810-1842), Domènec Rossell Capsada (1836-1920), Francesc Rossell Castellà (1895-1956), Àngel Rossell Santamaria (1915-1977) i Isidre Rossell Oliva (1945), que és l'actual propietari. Can Serra va ser habitat de manera permanent pels seus propietaris fins el 1957. Anteriorment, Francesc i Àngel Rosell (avi i pare de l'actual propietari) encara vivien fonamentalment de l'agricultura, la

ramaderia i els treballs al bosc. Posteriorment van traslladar-se a Súria.

Bibliografia

COMAS ARS, Bernat (2010, 2011). "Retalls de Coaner (part 1, part 2)", web Amics de Coaner (<http://www.amicsdecoaner.org>)

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 159).

